

Szachy są jedną z niewielu gier, które przetrwały próbę czasu. Od swojego narodzenia, około 1500 lat temu w Indiach, nie tylko zachowały, ale znacząco rozwinęły swoją popularność. Zgodnie z badaniami przeprowadzonymi przez FIDE, ponad 600 milionów ludzi na świecie gra regularnie w szachy, z czego ponad 360 tysięcy posiada oficjalny ranking międzynarodowy. Każdego dnia na platformach internetowych rozgrywanych jest kilkanaście milionów partii.

Szachy zawdzięczają swoją niezwykłą popularność dobremu balansowi pomiędzy szansami obu stron, konieczności umiejętnej koordynacji działań figur poruszających się w różny sposób, ogromnej liczbie możliwości, a także korzyściom ogólnorozwojowym, jakich dostarcza regularne granie. Badania wskazują tu przede wszystkim na rozwój myślenia strategicznego, krytycznego, logicznego, analitycznego, na umiejętność rozwiązywania problemów i przewidywania, a także na poprawę koncentracji, cierpliwości i pamięci.

W 1950 roku profesor Shannon oszacował liczbę możliwych pozycji w szachach na $10^{42.5}$. Inne oszacowania nie są znacząco różne. Dla porównania, liczba możliwych ustawień w warcabach na tej samej szachownicy wynosi $10^{20.5}$, z czego na dodatek tylko niecały procent można uzyskać z początkowej pozycji. W 1936 roku profesor Hardy, podczas wykładu na Uniwersytecie Harvarda, zauważył, że liczba możliwych przebiegów partii szachów jest znacząco większa nawet od liczby atomów w znanym, obserwowalnym wszechświecie.

Tak wielka liczba możliwości w szachach powoduje, że nie da się w praktyce wszystkiego precyzyjnie przewidzieć, obliczyć. Niezbędne jest myślenie strategiczne, wyszukiwanie różnych planów i ocenianie konsekwencji ich wybrania. Stopniowe poprawianie pozycji jest często najlepszym przygotowaniem efektywnego zakończenia. Czołowy szachista świata początku poprzedniego wieku, Rudolf Spielmann, żalił się: „Dostrzegam kombinacje tak samo jak Alechin, ale nie mogę uzyskać tych samych pozycji.”

Badania naukowe pokazują, że podczas partii arcymistrzowie szachowi starają się przede wszystkim doszukiwać podobieństw do znanych sobie wzorców, co znacząco poprawia trafność ich decyzji oraz skraca czas potrzebny na ich podjęcie. Książka, którą oddajemy w Państwa ręce, służy nauczaniu się uniwersalnych zasad strategii szachowej, które można z powodzeniem stosować w praktyce, w celu uzyskania dobrych pozycji, a także trafnego wyboru planów ich skutecznej realizacji.

arcymistrz Bartłomiej Macieja
mistrz międzynarodowy Witalis Sapis

ELEMENTY STRATEGII – tom II

B.Macieja • W.Sapis

GM Bartłomiej Macieja
IM Witalis Sapis

ELEMENTY STRATEGII

2